

Q V A T V O R E V A N G E L I A , A D V E T V S T I S S I M O R V M
 E X E M P L A R I V M L A T I N O R V M F I D E M , E T A D
 G R A E C A M V E R I T A T E M A B E R A S M O R O T E
 R O D A M O S A C R A E T H E O L O G I A E P R O F E S
 S O R E D I L I G E N T E R R E C O G N I T A .

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ
 ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

EVANGELIVM SECUNDVM
 MATTHAEVM.

ΒΙΒΛΟΣ γινε
 σεις ΙΗΣΟΥ ΧΡΙ
 ΣΤΟΥ, ΗΟΥ ΔΑ
 ΒΙΔ, ΗΟΥ ΑΒΡΑ
 ΑΜ, ΑΒΡΑΑΜ ΕΙ
 ΓΧΥΝΗΣΗΜ Τ' ΙΣΑ

ΑΚ. ΙΣΑΑΚ Η, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΙΑΚΩΒ, ΙΑΚΩΒ
 ΔΕ, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΙΟΥΔΑΗ, ΚΑΙ ΤΥΣ ΑΔΕΛ
 ΦΟΥΣ ΑΥΤΟΥ, ΙΣΑΑΚ ΔΕ, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΦΑ
 ΡΕΣ, ΟΙ ΤΗΜ ΖΑΡΑ, ΕΚ ΟΥ ΔΑΜΑΡ, ΦΑΡΕΣ ΔΕ,
 ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ Τ' ΕΣΡΩΜ, ΕΣΡΩΜ ΔΕ, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ
 ΤΗΜ ΑΡΑΜ, ΑΡΑΜ ΔΕ ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΑΜΙ
 ΝΑΔΑΒ, ΑΜΙΝΑΔΑΒ Η, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ Τ' ΝΑΑΣΟ
 ΣΗΜ, ΝΑΑΣΟΗ ΔΕ, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ Τ' ΣΑΛΜΩΜ,
 ΣΑΛΜΩΜ Η, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΒΟΟΣ, ΟΥ ΕΚ ΟΥ ΡΑ
 ΧΑΒ, ΒΟΟΣ Η, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΩΒΕΔ, ΕΚ ΟΥ
 ΡΟΥΘ, ΩΒΕΔ Η, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΙΕΣΣΑ, ΙΕΣΣΑ
 ΔΕ, ΕΓΧΥΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΔΑΒΙΔ ΤΗΜ ΒΑΣΙΛΕΑ
 ΔΑΒΙΔ Η Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΕΓΕΝΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΣΟ
 ΛΟΜΩΝΑ ΕΚ ΟΥ ΤΩ ΟΥΡΙΟΥ, ΣΟΛΟΜΩΝ ΔΕ,
 ΕΓΕΝΝΗΣΗΜ Τ' ΕΣΟΟΑΜ, ΕΣΟΟΑΜ Η, ΕΓΕΝΝΗΣΗΜ
 ΤΗΜ ΑΣΑ, ΑΣΑ ΔΕ, ΕΓΕΝΝΗΣΗΜ Τ' ΙΩΣΑΦΑΤ,
 ΙΩΣΑΦΑΤ Η, ΕΓΕΝΝΗΣΗΜ ΤΗΜ ΙΩΡΑΜ,
 ΙΩΡΑΜ Η, ΕΓΕΝΝΗΣΗΜ ΤΗΜ
 ΣΗΜ ΤΗΜ

Iber generatio
 nis Iesu Christi
 filij David, Filij
 Abrahā, Abra
 ham genuit Isa
 ac. Isaac autē, ge
 nuit Iacob. Ia

cob autē, genuit Iudā, & fratres eius.
 Iudas autē, genuit Phares, & Zarā,
 e Thamar. Phares autē, genuit Es
 rom. Esrom autē, genuit Aram. Arā
 autem, genuit Aminadab. Amina
 dab autē, genuit Naasson. Naasson
 autē, genuit Salmon. Salmon autē,
 genuit Boos, e Rhachab. Boos autē,
 genuit Obed, e Ruth. Obed autē,
 genuit Iesse, Iesse autē, genuit David
 regem. David autē rex, genuit So
 lomonem, ex ea q̄ fuerat uxor Vrie.
 Solomon autem, genuit Roboam.
 Roboam autē, genuit Abiam. Abia
 autem, genuit Asa. Asa autem, ge
 nuit Iosaphat. Iosaphat autem, ge
 nuit Ioram. Ioram autem, genu
 A it Ozia.

σερ τὸν ὀζίαμ. ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν ἰωά-
 θαμ. ἰωάθαμ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἄχαζ. ἄχαζ
 δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἔζεκίαμ. ἔζεκίας δὲ, ἐγέννησεν
 τὸν μανασῆ. μανασῆς δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἀμὼμ.
 ἀμὼμ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἰωσίαμ. ἰωσίας δὲ,
 ἐγέννησεν τὸν ἰεχονίαμ, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
 αὐτοῦ, ἐπὶ ᾧ μετοικεσίας βαβυλῶνος, μετὰ
 δὲ πλὴν μετοικεσίαμ βαβυλῶνος, ἰεχονίας ἐ-
 γέννησεν τὸν σαλαθιήλ. σαλαθιήλ δὲ, ἐγέννη-
 σεν τὸν ζοροβάβελ. ζοροβάβελ δὲ, ἐγέννησεν
 τὸν ἀβιούδ. ἀβιούδ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἐλια-
 κίμ. ἐλιακίμ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἄζωρ. ἄζωρ
 δὲ, ἐγέννησεν τὸν σαδὼκ. σαδὼκ δὲ, ἐγέννη-
 σεν τὸν ἀχίλ. ἀχίλ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἐλιούδ.
 ἐλιούδ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἐλάζαρ. ἐλάζαρ
 δὲ, ἐγέννησεν τὸν ματθάμ. ματθάμ δὲ, ἐγέν-
 νησεν τὸν ἰακώβ. ἰακώβ δὲ, ἐγέννησεν τὸν ἰω-
 σήφ, τὸν ἄνδρα μαρίας, ἧς ἦν ἐγενήθη Ἰη-
 σοῦς, ὁ λεγόμενος Χριστός. πᾶσαι δὲ αἱ
 γενεαὶ, ἀπὸ ἄβραάμ ἕως δαβὶδ γενεαὶ δεκα-
 τέσσαρες. καὶ ἀπὸ δαβὶδ ἕως ᾧ μετοικεσί-
 ας βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ
 ᾧ μετοικεσίας βαβυλῶνος ἕως τῷ Χριστοῦ
 γενεαὶ δεκατέσσαρες.

τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕ-
 τως ἦν, μνησθῆναι ἵνα γινώσκῃς ᾧ πατὴρ αὐτοῦ
 μαρίας ᾧ ἰωσήφ, πρὶν ἢ σωθεῖν αὐτοὺς,
 εὐρέθη ᾧ γαστήρ ἐχούσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.
 ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ᾧμ, ἢ μὴ θέ-
 λωμ αὐτῆν ᾧσιν ἀγαπίσαι, ἐβουλήθη λά-
 θρα ἀπολύσαι αὐτῆν. ταῦτα δὲ αὐτῷ ἐνθυ-
 μωθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐ-
 φάνησεν ᾧ λέγων. ἰωσήφ ἦος. δαβὶδ μὴ
 φοβῆθῃς παρὰ λαβῆν μαριὰμ πλὴν γυναι-
 κά σου, τὸ γινώσκον αὐτῆν γεννηθῆναι, ἐκ πνεύμα-
 τὸς ὁσίου ἁγίου. τέξεται δὲ ἡ ἄρτι, καλεῖσαι
 τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἰησοῦν, αὐτὸς ἔστω σωτήρ
 ὁμ αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῆς. τὰς ἡμέρας
 γίνουσι, ἵνα πληρωθῆς δὲ ἡμερῶν ἡμῶν τῆς
 κυρίας δαβὶδ
 τῆς προφητίης

it Ozias. Ozias autem, genuit Ioatham.
 Ioatham autem, genuit Achas. Achas autem,
 genuit Ezechiam. Ezechias autem, genuit Ma-
 nasse. Manasse autem, genuit Amon.
 Amon autem, genuit Iosiam. Iosias autem, ge-
 nuit Iechoniam, & fratres eius in demi-
 gratione in Babylonē. Porro post demi-
 grationē in Babylonē, Iechonias genuit
 Salathiel. Salathiel autem, genuit Zoroba-
 bel. Zorobabel autem, genuit Abiud. Abi-
 ud autem, genuit Eliacim. Eliacim autem, ge-
 nuit Azor. Azor autem, genuit Sadoc. Sa-
 doc autem, genuit Achim. Achim autem, ge-
 nuit Eliud. Eliud autem, genuit Eleazar. Ele-
 azar autem, genuit Matthan. Matthan autem,
 genuit Iacob. Iacob autem, genuit Ioseph,
 maritū Mariæ, ex qua genit⁹ fuit Iesus,
 ille qui dicitur Christus. Vniuersæ itaq;
 generationis, ab Abraham usq; ad Da-
 uid, generationes quatuordecim, & a
 Dauid usq; demigrationem in Babylō-
 nem generationes quatuordecim, & a
 demigratiōe in Babylonē usq; ad Chri-
 stum generationes quatuordecim. Chri-
 sti uero natiuitas sic fuit. Cū mater eius
 Maria desponsa esset Ioseph, priusq; cō-
 gressi fuissent, deprehensa est grauida
 e spiritu sanctō. Porro Ioseph maritus
 eius, quoniā erat uir iustus, & nolebat il-
 lam diffamare, uoluit danculū ab ea di-
 uertere. Hæc autem cum is in animo per-
 saret, ecce angelus dñi in sōnis uisus est
 illi dicēs. Ioseph fili dauid, ne metuas ad-
 iungere tibi Mariā uxore tuā. Nā qđ in
 illa cōceptū est, a spū sc̄to p̄fectū est.
 Pariet autem filiū, & uocabis nomē eius Ie-
 sum, is em̄ saluū faciet pplm suū, a pctis
 suis. Porro totū hoc factū est, ut impleret
 tur id quod dictum fuerat, a dño per
 prophetam

ἔπροφήτευσεν, λέγωντας, ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γα
 ρυῖ ἐξῆσθε. Ἐτέθηγε ἡ ὄμη, καὶ καλέσασθε τὸ ὄνομα
 αὐτῆς ἑμμανουήλ, ὃ ὄζει μεθ' ἐμμανουήλ, ὁ ὄζει μεθ' ἐμμανουήλ
 μετ' ἡμῶν ὁ θεός. δι' ἐγερθεὶς ἡ ἰωσηφ ἀπὸ τῆ
 ἵπτης ἐποίησεν ὡς προσέταξε μ' αὐτῶν ὁ ἄγγελ
 ος κυρίου. Ἐπὶ ἐλάβην τὴν γωαῖκα αὐτῶν,
 Ἐδοκὲν γίνωσκεν αὐτῶν, ἕως οὗ ἔτεκεν τὸν
 ἡδὲ αὐτῆς, τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσεν τὸ
 ὄνομα αὐτῆς ἸΗΣΟΥΝ. τοῦ δὲ ἸΗΣΟΥ γενι
 τῆς ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰουδαίας ἐν ἡμέραις
 ἡρώδης τῆ βασιλείας, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατο
 λῶν προσήλθοντες εἰς ἱεροσόλυμα λέγοντες, ποῦ
 ἔστιν ὁ πηχθεὶς βασιλεὺς τῆς ἰουδαίας, εἰδοί
 μιν γὰρ αὐτῶν τὸν ἄστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ. Ἐκ
 ἠλθον προσκυνοῦσα αὐτῶν. ἀκόντας δὲ ἡρώ
 δης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα ἱεροσόλυ
 μα μετ' αὐτῆς, καὶ συνασφῶν πάντας τοὺς ἀρχι
 κρεῖτας. Ἐγραμματαίους τῶ λαοῦ, ἐπιρωθάνετο
 παρ' αὐτῆς, ποῦ ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ γεννηταί. οἱ δὲ
 ἔπειρα αὐτῶν ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰουδαίας. οὐ
 τῶς γὰρ γένησθε ἀπὸ δὲ τῆ προφήτου. καὶ σὺ
 βηθλεὲμ γῆ ἰουδαίας, οὐδ' αὐμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν
 τῆς ἡγεμόσιμ ἰουδαίας, ἐκ σὺ μοι θηλειούση
 ἡγεμόνος, ὅς τις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν
 ἰσραὴλ. τότε ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς
 μάγους, ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τῆ
 φαντασίως ἄστέρος, καὶ πᾶσι αὐτοῖς εἰς
 βηθλεὲμ ἔπειρα, πορθεύεντες, ἀκριβῶς ζητῶν
 σακε τῶν τῶ παιδίου, ἐπεὶ δὲ ἐνενηκταί, ἀπασ
 γφλαίε μοι, ὅπως κἀγὼ ἔλθωμ προσκυνη
 σω αὐτῶν. οἱ δὲ ἀκόνσαντες τῆ βασιλείως ἔπει
 ρήθησαν, καὶ ἰδοὺ ὁ ἄσθρ ὅμ ἔιδον ἐν τῇ ἀνατο
 λῇ προσήλθοντες, ἕως ἔλθωμ, ἔσθ ἐπάνω οὗ
 ἔμ τῶ παιδίου. ἰδόντες δὲ τὸν ἄστέρα, ἐχάσαν
 σαμ χαρὰ μ μεγάλην σφόδρα. καὶ ἔλθόντες
 ἐς τὴν οἰκίαν ἔειπον τῶ παιδίον μετὰ μαρίας
 τῆ μητρός αὐτῆς, Ἐπεισόντες προσκυνοῦσαμ
 αὐτῶν, Ἐανοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν,
 προσήνεγκαν αὐτῶν δῶρα. χρυσόν Ἐλίβα

τὸν καὶ

prophetā, loquente. Ecce uirgo erit pre
 gnans, & pariet filiū, & uocabunt nomē
 eius Emanuel, qd si quis interpretes, so
 nat, nobiscū deus. Excitatus aut Ioseph
 a somno, fecit ut iniunxerat sibi angelus
 domini, & adiunxit sibi uxorē suam, &
 nō cognouit eam, donec peperisset filiū
 suū primogenitum, & appellauit nomē
 eius Iesum. Cum autem natus esset Ie
 II
 sus in Bethleē Iudææ, i diebus Herodis
 regis, cece Magi ab oriente accesserunt
 Hierosolymā, dicentes. Vbi est ille, qui
 natus fuit rex Iudææ? uidimus enim illi
 stellam in oriente, & accessimus, ut ado
 remus eū. Auditis aut his Herodes rex,
 turbatus est, & tota Hierosolyma cū il
 lo, & conuocatis oibus pontificibus, &
 scribis ppli, percontat⁹ est eos, ubi Chri
 stus nasceret. At illi dixerunt ei, In Beth
 leem Iudææ. Sic enim scriptum est per
 prophetam. Et tu Bethleem terra Iuda,
 nequaquā minima es inter principes Iu
 da. Ex te mihi egressurus est dux, qui
 reget populum meum Israel. Tum He
 rodes clam accersitis Magis, accurate p
 quisiuit ab illis, quo tēpore stella appa
 ruisset. Et iussis ire in Bethleē, dixit, pfe
 cti illuc, accurate ingrite de puero. Vbi
 uero reperitis, renūtiare mihi, ut & ego
 ueniam & adorem illum. At illi audito
 rege, profecti sunt, & ecce stella quam ui
 derāt in oriēte, pcedebat illos, donec ue
 nisset, ac staret supra locum in quo erat
 puer. Cum autem uidissent stellam, ga
 uisi sunt gaudio magno ualde. Et in
 gressi domū, repererunt puerum, cum
 Maria matre eius, & prostrati adora
 uerunt illum, & apertis thesauris suis,
 obtulerunt illi munera, aurum, & thus,

A 2 & myr-

νομῆ καὶ συμύναμ, Ἐ χρηματιοθέντες κατ' ὄ-
ναρ, μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι' ἄλλης
δοδοῦ ἀνεχώρησαν, εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Ἀναχωρησάτων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος
κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τοῦ Ἰωσήφ, λέγων.
Ἐγερθεῖς, ᾤράλαβε τὸ παιδίον ἔτι τὴν μητέρα
αὐτοῦ, καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἰδοὺ ἐκεί-
τως ἂν εἰπωσοίμεθα Ἡρώδης ζητήσῃ τὸ
παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὃ δὲ ἔγερθὼς
ᾤράλαβε τὸ παιδίον ἔτι τὴν μητέρα αὐτοῦ
καὶ ἔφυγε, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, ἔτι ἡμε-
ρας ἕως ὅτι πελοῦσε Ἡρώδης, ἵνα πληρωθῆ τὸ
ῥηθὲν, ὑπὲρ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγον-
τος, ὅτι Αἴγυπτος ἐκάλεσα τὸν ἕρμό μου. τότε
Ἡρώδης ἰδὼν, ὅτι ἐνεπαύθη ἡ ψυχή αὐτοῦ,
ἐθυμώθη λίαν, ἔτι ἀποσεύχεται, ἀνεῖλεν πάν-
τας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν
τοῖς ὄριοις αὐτῆς, ἀπὸ βουτου, καὶ κατωτέ-
ρα, ἕως τῆς χερσόμου, ὅν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν
μάτων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν, ὑπὲρ Ἰσραήλ
τοῦ προφήτου, λέγοντος, φωνὴ ἦν ῥα μακάριος
ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ἔτι κλαυθμὸς, καὶ ὄδυρμος πο-
λύς, ἔραχνῆ κλαίεισα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ
ἔθελεν ᾤρακλῆσθαι, ὅτι οὐκ εἰσίμεν, τελευτή-
σαντες δὲ τῆς Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ'
ὄναρ φαίνεται τοῦ Ἰωσήφ ἐν Αἴγυπτῳ λέ-
γων, Ἐγερθεῖς, ᾤράλαβε τὸ παιδίον, καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ, ἔτι πορεύεσθαι εἰς γῆν Ἰσραήλ. τε-
λευτήσας ἡμερας ἕως ὅτι Ζηρώδης, τὴν ψυχὴν τῆς πα-
τρίδος, ὃ δὲ ἔγερθὼς, ᾤράλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἔφυγε εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἀκού-
σας δὲ ὅτι ἄρχαλος βασιλεύει ἐπὶ τοῦ Ἰου-
δαίας, ἀντιῆρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβή-
θη ἐκείνῳ ἀπελθεῖν, χρηματιοθεῖς ἕως κατ' ὄναρ,
ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τοῦ γαλιλαίας, καὶ
ἔλθων, κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην να-
ζαρέθ. ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προ-
φήτου, ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται.

Ἐν τῷ Ἰαῖς ἡμέραις ἐκείναις, παραγίνετη Ἰω

άννης

& myrrhā. & oraculo admoniti in som-
nis, ne reflecterēt ad Herodē, per aliam
uiam reuerfi sunt in regionem suam. Di-
gressis autē illis, ecce angelus domini ap-
paret in somnis Ioseph dicens, Surge &
assume puerum & matrem illius, & fuge
in Aegyptum, & esto illic, donec dixerō
tibi. Futurum est enim, ut Herodes que-
rat puerum ad perdendū eum. Ille uero
excitat⁹, assūpsit puer⁹ & matrē ei⁹ noctu
& secessit in Aegyptū, & fuit illic usq; ad
obitū Herodis, ut impleret⁹ qd' dictum
fuerat p prophetā a dño, dicentē. Ex Aegy-
pto uocaui filiū meū. Tū Herodes ubi
uidit sibi illud fuisse a Magis, idignat⁹
est uehemēter, ac missis satellitib⁹, sustu-
lit oēs pueros qui erant in Bethleē, & in
omnibus confinijis Bethleemiticis, a bi-
matu, & infra, iuxta tempus, quod exa-
cte cognouerat ex magis. Tunc imple-
tum est, quod dictum fuerat ab Hiere-
mia propheta, dicente. Vox in rama au-
dita est, lamentatio, ploratus, & fletus
multus. Rachel plorās filios suos, & no-
luit consolationem admittere, quod nō
sint. Ceterū defuncto Herode, ecce an-
gelus dñi in somnis apparet ioseph in Ae-
gypto, dicens. Surge & assume puerū &
matrē eius, & uade in terrā Israel. Defū-
cti sunt em̄, q̄ q̄rebāt aiām pueri. At ille
surgēs assūpsit puerū & matrē illi⁹, & ue-
nit i terrā Israel. Vex cū audisset Arche-
laum regnare i Iudæa, loco Herodis pa-
tris sui, timuit illuc abire, sed oraculo ad-
monitus in somnis, secessit in partes Ga-
lileæ, ac profectus habitauit in ciuitate,
quæ uocatur Nazareth, ut impleteretur,
qd' dictum fuerat per prophetas. Naza-
reus uocabit⁹. In diebus illis, accedit Io

III

annes

ἀννης ὁ βαπτιστῆς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ φωνῇ
 ἰουδαίας, καὶ λέγων, μετανοεῖτε. ἢ γινεμ γῆ
 ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥη
 θεὸς ὑπὲρ ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος, φωνῇ
 ἐν βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπιμύσατε πλὴν ὁ
 δὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς ἑβούλας αὐτοῦ.
 αὐτὸς ἦ ἰωάννης, εἶχε μὲν τὸ ἐνδύμα αὐτοῦ, ἀπὸ
 ἑριχθῶν καμῆλου, καὶ ζώνην δερματίνην, περι
 πλῆν ὀσφῶν αὐτοῦ, ἢ δὲ ἑσφῆ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες,
 καὶ μέλι ἄγχιον, τό τε ἴζε πορεύετο πρὸς αὐ
 τὸν ἰεροσόλυμα ἐπάσσα ἢ ἰουδαία, καὶ πᾶ
 σα ἢ πρὶ ἕως τοῦ ἰορδάνου, ἐκβαπτιζόντων ἐν
 τῷ ἰορδάνῳ ὑπὸ αὐτοῦ, ἰσομολογούμενοι τὰς
 ἁμαρτίας αὐτοῦ. ἰδὼν δὲ πολλοὺς ἦν φερι
 σαίωμ καὶ σαδδουκαίωμ ἐρχομένους ἐπὶ τὸ
 βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπερ αὐτοῖς, γεννήματα
 ἐριθῶν τίς ὑπέδξε μὲν ὑμῖν φυγῆν, ἀπὸ φωνῆ
 μελλόντος ὀφθῆς, ποιήσατε οὖν καρπούς ἀξί
 ουσ φωνῆ μετανοίας, καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν
 ἑαυτοῖς, πατέρας ἔχομεν τὸν ἄβραάμ. λέγω
 ἑνὶ ὑμῖν, ὅτι δῶνται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τῶ
 των ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἄβραάμ. ἦδη δὲ καὶ
 ἢ ἀξίον πρὸς πλὴν ξίγαμ ἦν δὲ ἐνδρωμ κῆται.
 ἦν οὖν δὲ ἐνδρωμ μὴ πριωῦ κερτῆρ καλὸν,
 ἐκκόπνεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν
 βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὁ
 πίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότερός με ἐστίν.
 οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς ἵνα ὑποδέμματα βασάσαι,
 αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσῃ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ πυ
 ρί, οὗ τὸ πῦρ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαρι
 εῖ πλὴν ἁλῶνα αὐτοῦ, καὶ σαῶσαι τὸν στήρ αὐ
 τῶ, εἰς πλὴν ἀπθῆκῶν, τὸ ἄχρον, καὶ τακῶ
 σὴ πυρὶ ἁσέβει. τότε παρὰ γίνετο ὁ ἰη
 σοῦς ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐπὶ τὸν ἰορδάνην
 πρὸς τὸν ἰωάννην, ἦ βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ,
 ὁ δὲ ἰωάννης, διεκώλυε αὐτόν, λέγων, ἐγὼ
 ἔξωμ ἔχω ὑπὲρ σου βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχο
 μὲν πρὸς με; ἀποκριθεὶς ἦ ὁ ἰησοῦς, εἶπερ πρὸς
 αὐτόν, ἄφες ἄρτι, οὕτως ἐστὶ πρὸς ἐπομ ὅστιν ἡμῖν,
 ἵνα πληρωθῶν πᾶσαμ δικαιοσύνην, τότε ἀφῆ
 σιμ αὐτόν

annes baptista, p̄dicās in deserto Iudææ
 & dicens. Pœniteat uos. Appropinqua
 uit em̄ regnum cœloꝝ. Hic enim est ille
 de quo dixit p̄pheta, q̄ ait. Vox clamātis
 in deserto, parate uiam dñi, rectas facite
 semitas eius. Ipse uero Ioānes habebat
 indumentum suum ex pilis camelorum
 & zonam pelliceam circum lumbos su
 os. Porro cibus illius erant locustæ &
 mel syluestre. Tunc egressa est ad illum
 hierosolyma, & tota Iudæa, totaq; regio
 undiq; finitima Iordani, & baptizabāt
 in Iordane ab illo, confitentes peccata
 sua. Cum uidisset autem multos ex pha
 risæis & sadducæis, uenientes ad bap̄tis
 mum suum, dixit illis. Progenies uipera
 rum, quis uobis submonstrauit, ut fuge
 retis a uentura ira? Facite igitur fructus
 qui deceant pœnitentiā. Et ne uideami
 ni dicere intra uos ipsos, patrē habemus
 Abraham. Dico enim uobis, quod posi
 sit deus facere ut ex lapidib⁹ his, filij sur
 gāt ipsi Abrahæ. Iam uero & securis ad
 radicem arborū posita est. Omnis igit
 arbor q̄ non facit fructum bonū, excidi
 tur, & in ignem mittitur. Ego quidē ba
 ptizo uos in aqua, ad pœnitentiā. At ille
 qui post me uenturus est, fortior me est,
 cuius nō sū idoneus, ut calciamenta por
 tem. Ipse uos baptizabit i spū sancto &
 igni, cuius uentilabrū in manu ipsius, &
 repurgabit areā suā, & congregabat tri
 ticum suū in horreū, paleam aut exuret
 igni inextinguibili. Tunc accedit Iesus
 a Galilæa ad Iordanē ad Ioannē, ut ba
 ptizaret ab illo. At Ioannes phibeat il
 lū dicēs. Mihi op⁹ est, ut abs te baptizer,
 & tu uenis ad me. Respōdēs aut Iesus di
 xit ad illū, omitte nūc. Sic em̄ decet nos,
 ut impleamus oēm iusticiā. Tunc omit
 A 3 tit illum

III

σιμ ἀντὸ μ. κολυβὰ πηιδεῖς ὁ ἸΗΣΟΥΣ, ἀνέβη
 ἐκ τοῦ ἁπὸ τοῦ ὕδατος, κολυβὰ ἰδοὺ ἀνεύχθησαν
 αὐτῶ ὁ οὐρανοὶ καὶ ἔβη τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ
 καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον
 ἐπὶ αὐτὸ μ. κολυβὰ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέ
 γουσα. Ἐυτὸς ὄζει ὁ ἦός μου ὁ ἀγαπητός,
 ἔν ᾧ ἐδοῦκα. τότε ὁ ἸΗΣΟΥΣ ἀνέβη
 εἰς πλὴν ἔρημον ὑπὲρ τὴν πνεύματος, περιστε
 ραῖν ὑπὲρ τὴν διαβολῶν, καὶ ἡμετέρας Τεσσα
 ράκοντα, καὶ νύκτας Τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπεὶ
 νασεν. καὶ προσελθὼν αὐτῶ ὁ πηράζων, εἶπεν.
 εἰ ἦός εἶ τὴ θεῶν, εἰπέ, ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι
 γένωνται, ὅ ἵ ἀποκριθεὶς, εἶπε. γέγραπται.
 οὐκ ἐστὶ ἄρτος μόνον ζήσεται ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπὶ
 παντὶ ἐξήματι ἐκποροῦ μὲν, διὰ σώματος
 διεῖ. τότε ἦρα λαμβάνει αὐτὸ μ. διὰ βολῶ
 εἰς πλὴν ἀγία πόλι, καὶ ἔσκει αὐτὸ ἐπὶ τὸ
 πηρύγιον τὴν ἱεροῦ, λέγει αὐτῶ. εἰ ἦός εἶ τοῦ
 διεῖ, βάλτε σταντὸν κάτω. γέγραπται ἔτι, ὅτι
 τῆς ἀγγέλοις αὐτῶ ἐπέλεθη τῆς οὐρῶν, καὶ ἐπὶ
 χερῶν ἄρτισίμ σε, μή ποτε προσκολληθῆς πρὸς
 λίθον τὸν πόδα σου. εἶπε αὐτῶ ὁ ἸΗΣΟΥΣ, πά
 λι μ. γέγραπται. οὐκ ἐκπεράσθης κίτριον τὸν
 διεῖ σου. πάλιν ἦρα λαμβάνει αὐτὸ μ. διὰ
 βολῶν εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν
 αὐτῶ πᾶσας τὰς βασιλείας τὴν κόσμου, καὶ τῆ
 δόξα μ. αὐτῶ, καὶ λέγει αὐτῶ. ταῦτά σοι πάντα
 τα δώσω, εἰ μ. πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. τότε
 λέγει αὐτῶ ὁ ἸΗΣΟΥΣ, ὑπάγε ὁ τῶν μαρτυ
 ραῶν. γέγραπται ἔτι, κίτριον τὸν διεῖ σου προ
 σκυνήσῃς, ἐπὶ αὐτῶ μόνον λατρεύσῃς. τότε ἐ
 φήσιν αὐτῶ ὁ διὰ βολῶν, καὶ ἰδοὺ ἀγγελοι προ
 σέλθον καὶ δεικνύουσιν αὐτῶ. ἀκούσας δὲ
 ὁ ἸΗΣΟΥΣ, ὅτι ἰωάννης ἦρα δὸν, ἀνεχώρησεν
 εἰς πλὴν γαλιλαίαν, καὶ κατὰ λιπὼν πλὴν να
 ζαρέθ, ἐλθὼν κατὰ κίτριον εἰς καπρναοὺ μ. τῆ
 ἦρα ἀλάσταν, καὶ ὄρισεν Ἰαβουλώ μ. καὶ νεφ
 θαλί μ. ἵνα πληρωθῆ τὸ ἔμπροσθεν διὰ ἡσαίου τοῦ
 προφήτου λέγοντος. γῆ Ἰαβουλώ καὶ νεφθα
 λί μ. ὁ δὸν θαλάσσης, πᾶσα μ. τῆ ἰερδάνου, γα
 λιλαία

tit illum . Et baptizatus Iesus , ascendit
 protinus ab aqua . Et ecce aperti sunt illi
 caeli , & uident spiritum dei descendentem
 tanq̄ columbam , & ueniētem super se .
 Et ecce uox de caelis dicens . Hic est filius
 meus dilectus , in quo mihi bene cōpla
 citum est . Tunc Iesus subductus fuit in
 desertum a spiritu , ut tentaretur a dia
 bolo . Et cum ieiunasset dies quadragin
 ta , ac noctes quadraginta , postea esu
 rijt . Et cum accessisset ad eū ille qui ten
 tat , dixit . Si filius es dei , iube ut lapides
 hi panes fiant . At ille respondēs , dixit .
 Scriptum est . Non in pane solo uictu
 rus est homo , sed in omni uerbo quod
 egreditur per os dei . Tunc assumit illū
 diabolus in sanctam ciuitatem , & statu
 it eum super pinnaculum templi , & di
 cit illi . Si filius es dei , mitte te deorsum .
 Nam scriptum est . Angelis suis manda
 turus est de te , & in manibus tollent te ,
 ne quando impingas in lapidem pedem
 tuum . Dixit illi Iesus , rursus
 scriptum est . Non tentabis dominum
 deum tuum . Rursus assumit illum dia
 bolus in montem excelsum ualde , & cō
 monstrat ei oia regna mundi , & gloriā
 illorum , & dicit illi . Haec oia tibi dabo , si p
 stratus adoraueris me . Tunc dicit illi Ie
 sus . Abi post me satana . Scriptū est em̄ .
 Dñm deū tuū adorabis , & illū solū co
 les . Tū comittit illū diabolus . Et ecce an
 geli accedebāt , & ministrabāt ei . Cū au
 disset autē Iesus , qd̄ Ioānes traditus esset
 secessit in Galileā , & relicta Nazareth , p
 fectus habitauit in Caparnaū . q̄ est ciui
 tas maritima , in finib⁹ Zabulon & Ne
 ptalim , ut ipleret qd̄ dictū fuerat p̄ Esai
 am pphetā dicētē . Terra Zabulō & Ne
 ptalim iuxta uia⁹ maris , ultra Iordanē , ga
 lilaea

γαλιλαία

λιλαῖα τῶν ἐθνῶν, ὃ λαὸς ὁ καθ' ἑμῶν ἐν
 σκοτει, εἶδεν φῶς μέγα, καὶ τῆς καθ' ἑμῶν
 ἐν χῶρῃ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτηλεν
 αὐτοῖς, καὶ ἀπ' τότε ἤρξατο ὁ ἸΗΣΟΥΣ κη-
 ρύσασθαι καὶ λέγειν, μετ' αὐτοῦ, ἦρχημεν γὰρ
 ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Περὶ πατέρων ἡ ὁ
 ἸΗΣΟΥΣ παρὰ πλὴν θάλασσαν ἐν γαλιλαί-
 ας, εἶδεν δύο ἀδελφοὺς, σίμωνα τὸν λεγόν-
 ταν πέτρον, καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληντρον εἰς πλὴν θά-
 λασσαν, ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς, καὶ λέγει αὐτοῖς,
 δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς
 ἀνθρώπων, οἳ δὲ ἀφέντες ἐυθέως τὰ δίκτυα,
 ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ προσῆλθον εἰς
 αὐτὸν, ἀλλοὺς δύο ἀδελφοὺς, ἰακώβου τὸν τῶ
 ζεβεδαίου, καὶ ἰωάννου τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
 ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ ζεβεδαίου τῶ πατρὸς
 αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν,
 καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς, οἳ δὲ ἐυθέως ἀφέντες
 τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκο-
 λούθησαν αὐτῷ, καὶ ἠρξάμεθα ὅλην πλὴν
 γαλιλαίαν ὁ ἸΗΣΟΥΣ διδάσκων ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγ-
 γέλιον ἐν βασιλείας, καὶ δὲ ἀπευθύνων πᾶσι
 σαμ νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ
 λαῷ, καὶ ἀπηλθον ἢ ἕκαστος αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν
 συρίαν, καὶ προσήλθον αὐτῷ, πάντας τοὺς
 κακῶς ἔχοντας, κτηκίλους νόσοις ἢ βασάνοις
 σιμωχολίαις, ἢ δαμονιζομίαις, ἢ σελίαι
 αζομίαις, ἢ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευ-
 σεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
 πολλοὶ ἀπὸ ἐν γαλιλαίας καὶ δεκαπόλε-
 ως, καὶ ἱεροσολύμων, καὶ ἰουδαίας, καὶ πέ-
 ραμ τοῦ ἰορδάνου, ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους,
 ἀνέβη εἰς τὸ ὄρη, καὶ καθίσαντες αὐτοῦ,
 προσήλθον αὐτῷ οἳ κληθῆναι αὐτοῦ, καὶ ἀ-
 νοίξας τὸ σῶμα αὐτοῦ, εἶδασκεν αὐτούς,
 λέγων, μακάριοι οἳ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι
 αὐτῶν ὁ δὲ ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μακάριοι
 οἳ πενήθοντες, ὅτι αὐτῶν παρηλαθήσονται.

Μακάριοι

lilæ gentium, populus qui sedebat in te-
 nebris & umbra mortis, uidit lucem ma-
 gnam, & sedētibz in regione & umbra
 mortis, lux orta est eis. Et ex eo tempo-
 re cœpit Iesus prædicare, & dicere, pœni-
 teat uos. Appropinquauit enim regnū
 cœlorum. Ambulans autem Iesus iuxta
 mare Galilææ, uidit duos fratres, Simo-
 nem qui uocatur Petrus, & Andream
 fratrem eius, iacientes rete in mare.
 Nam erant piscatores, & dicit illis. Ve-
 nite post me, & faciam uos piscatores
 hominum. At illi relictis illico retibus
 secuti sunt illum. Et progressus illinc, ui-
 dit alios duos fratres, Iacobum filium
 Zebedæi, & Ioannem fratrem eius, in
 nauī, cum Zebedæo patre suo, farcien-
 tes retia sua, & uocauit eos. At illi pro-
 tinus relictā nauī & patre suo, secuti sūt
 eum, Et circumibat totam Galilæam Ie-
 sus docens in synagogis illorum, & præ-
 dicans euangelium regni, & curans om-
 nem morbum, & omnem languorem
 in populo. Et dimanauit fama illius in
 totam Syriam. Et adduxerunt ad illum
 oēs male affectos, uarijs morbis & tor-
 mentis contractos, & dæmoniacos, &
 syderatos, & paralyticos, & sanauit illos
 Et secutæ sunt eum turbæ multæ, a Galī-
 læa ac Decapoli, & Hierosolyma, & Iu-
 dæa, & trans Iordanem.

Cum uidisset autem turbas, a-
 scendit in montem, & cum sedis-
 set accesserunt ad illum discipuli eius,
 & postquam aperuisset os suum, do-
 cebat illos, dicens. Beati pauperes spi-
 ritu, quoniam illorum est regnum ce-
 lorum. Beati qui lugent, quoniam ipsi
 consolationem accipient.

A 4 Beati

μακάριοι οἱ πρᾶξαι, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τῷ δικαιοσύνῃ, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. μακάριοι οἱ ἐλεημονεῖ, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδίας, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ ἐριβόλοιοι, ὅτι αὐτοὶ ἦοι θεῶν κληθήσονται. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτοὶ ἔξουσιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. μακάριοι ἐστέ, ὅτι ἂν διψήσωσι ὑμᾶς καὶ διώξωσιν, καὶ ἐπιώσῃ ὑμᾶς πονηρὸν ῥῆμα κατὰ ἡμῶν. ἄνθρωποι οὐκ ἐκείνη, ἕνεκεν ἐμῶν. καὶ ἔτι ἄλλοι ἄλλοι, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. οὕτως εἶ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας, τοὺς ἁγίους καὶ ἡμᾶς ἐσέ τὸ ἄλλο φθιγγῶν. ἐὰν ὅτι ἄλλοι μωρανοῦν, ἐν τίνι ἀλιθίσηται; εἰς οὐρανὸν ἰχθῦς ἔτι, εἰ μὴ βληθῶσι ἔξω, ὅτι καταπατῆσθαι ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου. ὑμᾶς ἐσέ τὸ φῶς τῆ κοίτης. οὐδ' ἄναστη πόλις κρυβῶσαι ἐκείνη ὅπως κηλυθῆναι, οὐδὲ κάσσει λύχνον, καὶ θέασαι αὐτὸν ὑπὲρ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ, καὶ λάμπει πάντις ἐν τῇ δικίᾳ. οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἐκπροσθεν τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα. ὅτι διδάσκει τὸν πατέρα ὑμῶν, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, μὴ νομίσητε, ὅτι ἤλθοι καταλύσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, οὐκ ἤλθοι καταλύσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν ᾄδῃ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἕως ἂν ᾄδῃ ἔλθῃ ἄπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. ὅς ἐστι λῦσι μίσηται ἡμῶν ἐν τῷ νόμῳ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ διδάξει ὑμῶν τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὅς ἐστι ποιήσῃ καὶ διδάξει, οὕτως μέγας κληθήσεται, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ἐὰν μὴ περιώσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη, πλεον τῶν ἡραματέων καὶ φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἡκούσατε ὅτι ἐξέειπεν τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις δ' ἂν φονεύσει

Beati mites, quoniam ipsi hæditatem accipient terræ. Beati qui esuriunt & sitiunt iusticiam, quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundi corde, quoniam ipsi deū uidebunt. Beati pacifici, quoniam ἡ filij dei uocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam, quoniam illorum est regnum celorum. Beati estis, cū probra iecerint in uos homines, & insectati fuerint, & dixerint omne malum uerbū aduersus uos mentientes, propter me. Gaudete & exultate, quoniam merces uestra multa est in caelis. Sic enim persecuti fuerunt prophetas, qui fuerunt ante uos. Vos estis sal terræ. Quod si sal infatuus fuerit, in quo salietur? Ad nihil ualet ultra, nisi ut proiciatur foras, & conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. nō potest oppidū abscondi supra montem situm, necq; accendunt lucernā & ponunt illam subter modium, sed super candelastrum, & lucet omnibus, qui sunt in domo. Sic luceat lux uestra coram hominibus, ut uideant uestra bona opa, & glori ficet patre uestrū, qui est in caelis. Ne existimetis, quod uenerim ad destruendā legē, sed ad cōplendā. Amen dico uobis, do nec p̄treat cælū & terra, iota unū, aut apex, nō perit ex lege, quo ad oīa facta fuerint. Quisq; soluerit unū ex mādatis hisce minimis, & docuerit sic homines, minimus uocabitur in regno celorum. Quisq; autem fecerit & docuerit, hic magnus uocabitur in regno celorum. Nisi abundabit uestra iusticia, plus q̄ scribarum & pharisæorum, non possitis ingredi in regnū celorū. Audistis quod dictum sit ueteribus, ne occides. Quisq; autem

δ' ἄμ φονεύσει, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ἐγὼ δὲ
 λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ
 αὐτοῦ ἐκ τῆς ἔνοχου ἔσται τῇ κρίσει, ὅς
 δ' ἄμ ἐπιῆ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ξακά, ἔνο-
 χος ἔσται τῷ σωματικῷ, ὅς δ' ἄμ ἐπιῆ μωρεῖ,
 ἔνοχος ἔσται εἰς πλὴν γένεον τῶν πυρῶν. ἐὰν
 ὄω προσφέρῃς τὸ δῶρο σου ἐπὶ τὸ θυσι-
 ασηριον, καὶ ἐκῆ μνησθῆς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου
 ἔχει τὴν κατά σου, ἄφευ ἐκῆ τὸ δῶρό σου
 ἔμπροσθεν τῶν θυσιασθηρίων, καὶ ἴπασε πρῶ-
 τον, διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου. καὶ τότε
 ἔλθωμ προσφέρει τὸ δῶρό σου. ἴδι ἐνοῶμ
 τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁ-
 δῷ μετ' αὐτοῦ, μή ποτέ σε πῶσθῃ ὁ ἀντίδι-
 κός τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σε πῶσθῃ τῷ
 ὑπερέτῃ. Ἐἰς φυλακὴν βληθήσῃ, ἀμὴν λέ-
 γω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν. ἕως ἄρ' ἀπο-
 δῶς, τὸν ἕχατον κοδράντιον. ἠκούσατε, ὅτι
 ἐξῆθῃ τῶν ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσῃς, ἐγὼ δὲ λέ-
 γω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναικᾶ πρὸς
 τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἥδη ἐμοίχευσεμ αὐτὴν
 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δε-
 ξιὸς σκανδαλίζη σε, ἐξέλε αὐτὸν καὶ βάλλε ἐκ
 σοῦ. συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἐμ τῶν
 μελῶν σου, ἢ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ
 εἰς γένεον, ἢ εἰ ἢ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλί-
 ζῇ σε, ἐκκοψομ αὐτήν. ἢ βάλλε ἐκ σοῦ. συμ-
 φεῖ γάρ σοι, ἵνα ἀπολητῇ ἐμ τῶν μελῶν σου,
 ἢ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γένεον. ἐξ-
 ῆθῃ δὲ, ὅς ἄμ ἀπλεύσει πλὴν γυναικᾶ αὐτοῦ
 λότῳ αὐτῆ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,
 ὅτι ὅς ἄμ ἀπολύσει τὴν γυναικᾶ αὐτοῦ, πῶ-
 κτος λόγος πορνείας ποίῃ αὐτὴν μοιχεύσῃ.
 Ἐἰ ὅς ἄμ ἀπλευρῶν γαμήσει, μοιχεύσῃ.
 πάλιν ἠκούσατε, ὅτι ἐξῆθῃ τῶν ἀρχαίοις,
 οὐκ ἐπιορκήσῃς. ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ
 τοὺς ὄρκους σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁ-
 μῶσαι ὅλας, μὴ τε ἐν τῷ ὕδατι, ὅτι θρό-
 νος ὄβριμ τῶ θεοῦ, μή τε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὕψο-
 πῶδιον

aut occiderit, obnoxius erit iudicio. At
 ego dico uobis, quod ois qui irascitur fratri
 suo temere, obnoxius erit iudicio. Qui-
 cumq; uero dixerit fratri suo raca, obnox-
 ius erit concilio. Quisq; aut dixerit fatue,
 tenebitur ad gehēnā ignis. Itaq; si obtu-
 ris munus tuū, ad arā, & illic recordatus
 fueris, quod frater tuus habet aliqd aduer-
 sum te, relinque illic munus tuū corā alta-
 ri, & abi, prius reconcilieris fratri tuo, & tū
 uenienti offer munus tuū. Habeto bene-
 uolentiā cū aduersario tuo cito, dū es in
 uia cū illo, ne quā te tradat aduersarius iu-
 dici, & iudex te tradat ministro, & in car-
 cerem cōiciaris. Amen dico tibi, nō exi-
 bis illinc, donec persolueris extremū qua-
 drantem. Audistis quod dictū fuerit an-
 tiquis, nō adulteraberis. At ego dico uo-
 bis, quod ois qui aspexerit uxore alterius,
 ad concupiscendū eam, iam adulteriū cū
 ea cōmisit in corde suo. Quod si oculus
 tuus dexter obstaculo tibi fuerit, erue il-
 lum, & abijce abs te. Expedit enim tibi,
 ut pereat unū membrorum tuorum, & nō to-
 tum corpus tuū cōiciatur in gehēnā. Et
 si dextera tua manus obstiterit tibi, am-
 puta eam, & proijce abs te. Expedit em̄ ti-
 bi, ut pereat unū membrorum tuorum, & nō to-
 tum corpus tuū mittatur in gehēnā. Dictū
 est aut, Quicumq; repudiauerit uxore suā
 det illi libellum diuortij. At ego dico uo-
 bis, quod quisq; repudiauerit uxore suā, nisi
 ob fornicationē, efficit ut illa sit adultera,
 & quicumq; repudiatā duxerit, adulte-
 rium cōmittit. Rursū audistis, quod di-
 ctum fuerit antiquis, non peierabis, sed
 persolues dño ea quae iuraueris. At ego dico
 uobis, ne iuretis omnino, neq; per caelū,
 quia thronus dei est, neq; per terrā, quia
 scabellum

πῶς δὲ οὐκ ἔστιν ἡ πόλις ποδῶν ἀντὶ, μὴ τε εἰς ἱερο-
 σόλυμα, ὅτι πόλις ἔστιν τοῦ μεγάλου βασι-
 λέως, μὴ τε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁ μῶσῃς, ὅτι οὐ
 δῶσαται ποιῆσαι, μία μὲν τριχὰ λυθικὴ ἢ
 μέλαινα μ. ἔσω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναί, ναί, οὐ
 οὐ. τὸ δὲ πρὶν ὁρῶν τούτων, ἐκ τῆς πονηρῆς ὄψις.
 ἠκῶσατε ὅτι ἐξῆλθεν, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλ-
 μοῦ, καὶ ὁ δόντα ἀντὶ ὁ δόντος. ἐγὼ δὲ λέγω
 ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅς τις
 σε ῥαπίσῃ ἐπὶ τὴν δεξιὰν σου σιγαθῶνα, ῥῆ-
 ς αὐτῷ ἢ τὴν ἄλλην, ἢ τῷ τῷ δέλομτι
 σοι κριθῆναι ἢ τὸν χιτῶνά σου λαβῆναι, ἢ
 φεῖς αὐτῷ ἢ τὸ ἱμάτιον, ἢ ὅς τις σε ἔγα-
 ρήσει μίλιον ἐμ, ἢ παγε μετ' ἀντὶ δόλο. τῷ αὐ-
 τῷ τισὶ δίδου, ἢ τὸν δέλοντα ἀπὸ σου δα-
 νείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. ἠκῶσατε ὅτι ἐξῆ-
 λθεν, ἀγαπήσῃς τὸν πλησίον σου, ἢ μισήσῃς
 τὸν ἐχθρόν σου. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶ-
 τε τὸν ἐχθρόν σου, ἢ μῶν, ἢ εὐλογεῖτε τὸν κατα-
 ρωμῶνα ἢ μᾶλλον, καλῶς ποιεῖτε τὸν μισοῦν-
 τας ὑμᾶς, ἢ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἡμῶν ἕως ἡμε-
 ρῶν, ἢ δὲ ἰωκάναν ἢ μῶν, ὅπως γέ-
 νησθε ἡοῖ τῆς πατρὸς ὑμῶν τῆς ἐν οὐρανοῖς, ὅτι
 τὸν ἥλιον ἀντὶ ἀνατέλλει ἐπὶ τοὺς πονηροὺς ἢ
 ἀγαθούς, ἢ βρέχει ἐπὶ δικαίους ἢ ἀδίκους.
 εἰ μὲν γὰρ ἀγαπήσῃτε τὸν ἀγαπῶντα ὑμᾶς,
 τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ ἢ οἱ τελώναι τὸ ἀν-
 τὶ πρὸς σὺν; ἢ εἰ μὲν ἀσπασθῆσθε τὸν ἀδελφόν
 ὑμῶν μόνον, τί πρὶν ὁρῶν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ
 τελώναι οὕτως ποιῶσιν; ἢ εἰ μὲν οὐκ ἔσθε
 λαοὶ, ὡς περὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
 τὸ τέλος ὄψις. προσέχετε δὲ τὸν ἐλεημοσύνην
 ὑμῶν, ἢ πρὶν ἢ μὲν προσδοκῶν τὸν ἀνθρώπων,
 πρὸς τὸ θεοθῆναι αὐτοῖς, εἰ δὲ ἐμὴ γέ μισθὸν οὐκ
 ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρα-
 νοῖς, ὅτι ἢ μὲν οὐκ ἔσθε ἐλεημοσύνη, μὴ σαλ-
 πίσης ἐμ προσδοκῶν σὺν, ὡς περὶ οἱ ὑποκριταὶ πρὸς
 σὺν ἐν ταῖς σωατοῦταις, ἢ ἐν ταῖς εὐχαις,
 ὅπως δὲ εὐαδῶσιν ἢ τῶν ἀνθρώπων, ἀμὲν
 λέγω

scabellum est pedū illius, neq; per Hie-
 rosolymam, quoniā ciuitas est magni re-
 gis, neq; per caput tuū iurabis, propte-
 rea quod nō potes unum pilum album,
 aut nigrum facere. Sed erit sermo uester
 est est, non non. Porro quod ultra hæc
 adiungit, ex malo proficiscitur. Audistis
 quod dictū fuerit, oculum pro oculo, &
 dentem pro dente. At ego dico uobis,
 ne resistatis malo, sed quisquis impege-
 rit a lapam in dexterā tuā maxillā, obuer-
 te illi & alterā, & ei qui te uelit in ius tra-
 here, ac tunicam tuam tollere, dimitte il-
 li & pallium, & qui te adegerit ad milia-
 rium unum, abito cum illo duo. Peten-
 ti abs te dato. & cupientem mutuum ac-
 cipere, ne auerferis. Audistis quod dictū
 sit. Diliges proximum tuū, & odio habe-
 bis inimicū tuum. At ego dico uobis. Be-
 ne precemini deuouentibus uos, bene
 facite ijs, qui uos odio prosequunt, ora-
 te pro ijs qui ledunt & insectantur uos,
 ut sitis filij patris uestri, qui est in cœlis,
 qui solem suum exoriri finit, super ma-
 los ac bonos, & pluuiam mittit super iu-
 stos & iniustos. Nā si dilexeritis eos, q
 diligunt uos qd' premiū habetis? Nōne
 & publicani idem faciunt? Et si comple-
 xi fueritis fratres uestros tātū, quid exi-
 mium facitis? Nōne & publicani sic fa-
 ciunt? Eritis igitur uos perfecti, quē ad-
 modū pater uester q ē in cœlis, perfect⁹
 est. Attēdite ne eleemosynā uestrā fa-
 ciatis corā hoibus, ut spectemini ab illis.
 Alioqui præmiū non habetis apud pa-
 trem uestrū, qui est in cœlis. Itaq; cū fa-
 cis eleemosynā, ne tubis canat añ te, quē/
 admodū hypocritæ faciūt, i cōciliabulis,
 & in uicis, ut glorificēt ab hoibus. Amē
 dico

λέω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸ μίθου ἄνθρωποι. οὗτοί εἰσι
 προσώποις ἐλεημοσύνων, μὴ γνώτω ἄριστος
 σε τί ποιῆσῃ δέξια σου, ὅπως ἢ σε ἢ ἐλεημοσύνη
 ἢ ἔν τῷ κρυπτῷ, ἢ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἔν
 τῷ κρυπτῷ, ἐπιδοῦναι ἀποδώσει σοι ἔν τῷ φανε
 ρῷ. καὶ ὅταν προσεύχη, ὅπως ἔσῃ ὡσπερ οἱ ὑπο
 κριταί, ὅτι, ὡς οὐκ αἴσθῃ σιωπαγωγῶν, ἢ
 ἔν τῷ ἰσχυρῶναι· τὸ πλατῆρον ἐσωτερος προσεχέου
 ὅπως ἔμ φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ λέω
 ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸ μίθου ἄνθρωποι. οὗτοί εἰσι
 ἀποπροσέχοντες, εἰσελθε εἰς τὸ ταμίονόν σου, ἢ κλεί
 σασ τὴν θύραν σου, προσεύξαι τῷ πατρὶ σου τῷ
 ἔν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἔν
 τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἔν τῷ φανερωθῶν. προσδο
 χόμενοι ἔσῃ, μὴ βαπτισθῆσθε, ὡσπερ οἱ ἐθνι
 κοί. δοκῶσιν εἶναι, ὅτι ἔν τῷ πηλοῦσιν αὐτῶν εἰσα
 κταθῆσονται, μὴ οὕτως ὁμοιωθῆτε ἀνθρώποις, οἳ δὲ εἰσι
 ὁ πατήρ ὑμῶν, ὡς χεῖρα ἔχετε προσέχοντες ὑμᾶς
 ἀπῆσθαι αὐτοῦ. οὐτὸν οὕτως προσεχέουτε ὑμῖν, πᾶ
 τες ἡμῶν ὁ ἔν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγαθὸν τὸ τῷ
 ὄνομά σου. ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθῆτω
 τὸ θέλημα σου, ὡς ἔν τοῦ οὐρανοῦ, ἢ ἐπὶ τῆ γῆς. ἐμ
 ἀρτημ ἡμῶν τὸν ἐπίσθον δὲ ἡμῖν σήμε
 ρον, ἢ ἄφρον ἡμῖν τὰ ὀφθαλμῶν ἡμῶν, ὡς
 ἢ ἡμεῖς ἐπιμεμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, καὶ
 μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πρᾶσμον, ἀλλὰ ἔξυ
 σσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν πονηρῶν. ὅτι σου ἔστι ἡ βα
 σιλεία. Ἐὶ ἢ δάμαμι, Ἐὶ ἢ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶ
 νας ἀμὲν. Ἐὰν εἰ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ
 ἔσθλα πᾶσα αὐτῶν, ἀφήσει ἢ ὑμῖν ὁ πατήρ
 ἡμῶν ὁ οὐρανόθεν. ἐὰν ἔσθ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις
 τὰ ἔσθλα πᾶσα αὐτῶν, οὐδέ ὁ πατήρ ὑμῶν
 ἀφήσει τὰ ἔσθλα πᾶσα ὑμῶν. ὅτι ἐμ δὲ νη
 σεύητε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ ὑποκριταί σκυβα
 ποί, ἀφανίζουσι τὸν ἔσθλα τὰ προσώπα αὐτῶν, ὅ
 πως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις κησεύοντες.
 ἀλλὰ λέω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισ
 θὸν αὐτῶν. οὐδέ κησεύω ἀλλὰ σου τὴν
 κεφαλῶν, καὶ τὸ προσώπον σου νίλαι
 ὅπως,

dico uobis habent mercedem suam. Ca
 terū cū tu facies eleemosynā, nesciat si
 nistra tua, quod facit dextera tua, ut sit
 tua eleemosyna i occulto, & pater tuus q
 uidet in occulto, ipse reddet tibi in pro
 patulo. Et cum oraueris, non eris quem
 admodum hypocritæ. Nam illi solēt in
 conciliabulis & in angulis platearum stan
 tes orare, ut conspicui sint hominibus.
 Amen dico uobis, quod habent merce
 dem suam. Tu uero cum oras, introito
 in conclauē tuā, & occluso ostio tuo, ora
 patrē tuū q est i occulto, & pater tuus q ui
 det in occulto, persoluet tibi in propa
 tulo. Vex orantes, ne sitis multiloq, sicut
 ethnici. Putant em fore, ut in multiloq
 suo exaudiant. Ne igit efficiamini si
 miles illis. Nouit enim pater uester, qui
 bus rebus opus sit uobis, priusq petat
 tis ab illo. Ad hunc ergo modum orate
 uos. Pater noster, qui es in celis, sanctifi
 cetur nomen tuū. Veniat regnū tuū, fiat
 uoluntas tua, quemadmodū in caelo, sic
 etiam in terra. Panē nostrum quotidiana
 rum da nobis hodie, & remittito nobis
 debita nostra, sicut & nos remittimus de
 bitoribus nostris. Et ne inducas nos in
 tentationē. Sed libera nos a malo, quia
 tuum est regnum, & potentia & gloria,
 in saecula saeculorum. Amen. Proinde,
 si remiseritis hoibus errata sua, remittet
 & uobis pater uester caelestis. Quod si nō
 remiseritis hominibus errata sua, nec pa
 ter uester remittet errata uestra. Porro
 cū ieiunaueritis, ne sitis ueluti hypocritæ
 tetrici. Obscurāt em facies suas, quo per
 spiciū sit hoibus ipsos ieiunare. Amē di
 co uobis habēt mercedē suā. Tu uero cū
 ieiunas, unge caput tuū, & faciē tuā laua,
 ne conspicuū

ρος ἢ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς πλὴν ἀπώλειαν,
 καὶ πολλοὶ εἰσιμ οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.
 ὅτι στενὴ ἡ πύλη, καὶ τὸ τεθλιμμένον ἢ ὁδὸς, ἢ
 ἀπάγουσα εἰς πλὴν ζωῆς, καὶ ὀλίγοι εἰσιμ
 οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. προσέχετε δὲ ἀπὸ
 τῶν ψευδοπροφητῶν, οἱ τινες ἔρχονται πρὸς
 ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιμ ποροβάτων, ἔσωθεν
 δὲ εἰσιμ, λύκοι ἄρπαγες. ἀπὸ τῶν καρ-
 πῶν αὐτῶν ἐπιγυώσεθε αὐτοὺς. μή τι
 συλλέγουσιμ ἀπὸ ἀκαρπῶν σαφολῆς; ἢ
 ἀπὸ θριβύλων σῦκα; οὕτως πᾶρ δὲ ἴμ-
 ρου ἀγαθόν, καὶ πῶν καλόν, ποιεῖ. τὸ
 δὲ σαπρὸν δὲ ἄκαρπον, καὶ πῶν πορνεύσ-
 ποιῖ. οὐ δὴ αὐτὸ δὲ ἄκαρπον ἀγαθόν καὶ πῶν
 πορνεύσ ποιῖ. οὐδὲ δὲ ἄκαρπον σαπρὸν καὶ
 πῶν καλόν ποιῖ. πᾶρ δὲ ἄκαρπον μὴ ποι-
 εῖν καὶ πῶν καλόν, ἐκκόπεται, καὶ εἰς πῶν
 βιάλλεται. ἄρα ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν
 ἐπιγυώσεθε αὐτοὺς. οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι
 κύριε, κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 ἁγίου, ἀλλὰ ὁ ποιῶν τὰ βέλγημα τῆς πατρὸς μου
 τῆς ἐν οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐρῶσίν μοι ἐν κεί-
 νῃ τῇ ἡμέρᾳ, κύριε κύριε, οὐ τῶν σῶν ὀνόματι προ-
 εφητέυσσαμεν; καὶ τῶν σῶν ὀνόματι δαιμόνια
 ἐξέβλομεν; καὶ τῶν σῶν ὀνόματι δυνάμεις
 πολλαῖς ἐποιήσαμεν; καὶ τὸ τότε ὁμολογή-
 σω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνω ὑμᾶς. ἀ-
 ποχωρεῖτε ἀπὸ ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι πλὴν ἁ-
 νειμίαν. πᾶρ οὕτως ὅς τις ἀκούῃ μου τοὺς λό-
 γους τούτους, καὶ ποιῖ αὐτοὺς, ὁμοιωσῶ αὐ-
 τὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ. ὅς τις ὠκοδόμησεν τὴν
 οἰκίαν αὐτῆς ἐπὶ τῷ πέτρῳ, καὶ κατέβη ἡ βρο-
 χὴ, καὶ ἔβλητο οἱ ποταμοί, οὐκ ἐκνεύσαν οἱ ἅ-
 νειμοὶ καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ
 ἐπεσε. Τίθεται ἡμεῖς ἐπὶ τῷ πέτρῳ. καὶ
 πᾶρ ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους,
 καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μω-
 ρῷ. ὅς τις ὠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν αὐτῆς ἐπὶ τῷ
 ἄμμῳ, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἔβλητο οἱ ποταμοί
 καὶ ἐκνεύσαν

fa uia quæ abducit in exitium, & multi
 sunt qui ingrediuntur per illam. Quo/
 niam angusta est porta, & stricta uia,
 quæ abducit ad uitam, & pauci sunt,
 qui inueniunt illam. Attendite a pseu/
 do prophetis, qui ueniunt ad uos, in
 uestimentis ouium, sed intrinsecus sunt
 lupi rapaces. A fructibus ipsorum co/
 gnoscetis eos. Num colligunt de spinis
 uuam? aut de tribulis ficus? Sic omnis
 arbor bona, fructus bonos facit. Pu/
 tris autem arbor, fructus malos facit.
 Non potest arbor bona, fructus malos
 facere. neq; arbor putris, fructus bo/
 nos facere. Omnis arbor, quæ non fa/
 cit fructū bonum, exciditur, & in ignem
 conicitur. Igitur ex fructibus ipsorum, co/
 gnoscetis eos. Non oīs is qui dicit mihi
 domine, domine, introibit in regnum
 cælorum, sed qui fecerit uoluntatem pa/
 tris mei, qui in cælis est. Multi dicent
 mihi in illo die. Domine, domine. Non/
 ne in nomine tuo prophetauimus, & in
 nomine tuo demonia eiecimus? & in
 nomine tuo multas uirtutes fecimus?
 Actum confitebor illis, nunquam no/
 uī uos. Discedite a me, qui operamini
 iniquitatem. Omnis enim qui audit
 ex me sermones hos, & facit eos, ad simi/
 labo illum uiro prudenti, qui ædificauit
 domum suam super petram, & descen/
 dit humber, & uenerunt flumina, & fla/
 uerunt uenti, & irruerunt in domum
 illam, & non est prostrata. Fundata em̄
 fuerat super petram, & omnis qui audit
 a me sermones hos, & non facit eos,
 assimilabitur uiro fatuo, qui ædificauit
 domum suam super harenam, & descen/
 dit humber, & uenerunt flumina, &
 flauerunt

